

Nr 15.

Ankom till riksdagens kansli den 4 maj 1934 kl. 11 f. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion angående ändringar i kommunallagarna till beredande av skydd för de kommunala skattebetalarna.

Uti en inom andra kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 78, har herr *Lithander* hemställt »att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t täcktes låta utarbета och för riksdagen framlägga förslag till sådana ändringar i gällande kommunallagar, att statsingripande möjliggöres vid kommuns vanskötsel av sin ekonomi och av sådana andra åtgärder till de kommunala skattebetalarnas skydd, som kunna befinnas ändamålsenliga».

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

I 3 § lagen om kommunalstyrelse på landet och motsvarande bestämmelse i lagen om kommunalstyrelse i stad stadgas, att kommun äger själv, efter vad i berörda kommunallagar närmare bestämmes, vårda sina gemensamma ordnings- och hushållningsangelägenheter, såvitt icke handhavandet därav enligt gällande författningar tillkommer annan.

Till kommuns ordnings- och hushållningsangelägenheter höra angelägenheter, som avse allmän nytta inom kommunen, så ock självförvaltningsärenden beträffande fattigvård, barnavård, hälsovård m. m., ävensom vården om kommunens ekonomi och egna affärsdrivande verk. Därigenom att medlem av kommun beretts möjlighet att genom besvär överklaga alla av kommunalrepresentationen fattade beslut har skapats garanti mot att kommunen befattar sig med angelägenheter, som icke tillkomma densamma. Genom denna besvärsrätt och därav följande prövning av frågor i sista hand i regeringsrätten ha gränserna för kommunernas handlingsfrihet i praxis blivit ganska klart bestämda.

Motionären har föreslagit införande av sådana bestämmelser i kommunallagarna, att statsingripande möjliggöres vid vanskötsel av kommuns ekonomi. I motiveringen till motionen har emellertid icke ens antytts, på vad sätt eller efter vilka principer ett konstaterande av denna vanskötsel eller ett statsingripande skulle ske. Ett statsingripande mot kommunernas förvaltning skulle för övrigt knappast kunna avse kommuns av staten ålagda självförvaltningsuppgifter, vilka ofta draga de största kostnaderna, utan skulle drabba kommunernas allt mera kringskurna självstyrelse och skötsel av

egna ekonomiska uppgifter. Det synes utskottet icke finnas någon anledning att nu ytterligare begränsa denna kommunernas rätt till självstyrelse.

Utskottet hemställer därför,

att förevarande motion II: 78 icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 4 maj 1934.

På konstitutionsutskottets vägnar:

C. A. REUTERSKIÖLD.

Närvarande: Herrar Reuterskiöld, Hallén*, Sundberg, Oscar Gottfrid Karlsson*, Bergman, David Pettersson*, Larsén, Ehrnberg, Källman, Rydberg*, Nils Andersson, Borg*, Andersson i Igelboda*, Olsson i Mora*, Lindmark*, Nordström, Petersson i Broaryd, Björck i Kristianstad* och Svensson i Landskrona.

*) Ej närvarande vid justeringen.